

МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ УЖГОРОДСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ – 55 РОКІВ

18 жовтня 1945 року на Закарпатті в місті Ужгороді було відкрито державний університет. Серед перших факультетів, на яких розпочалася підготовка майбутніх спеціалістів, був і медичний – один з найбільших в університеті. Відтоді факультет відігравав і надалі відіграє важливу роль у становленні і розвитку самого університету, у системі охорони здоров'я в нашому краї.

У 2000 році медичний факультет відзначає свій 55-річний ювілей. За ці роки відбулося 55 випусків молодих спеціалістів, близько 7000 лікарів - випускників нашого факультету працюють в даний час на Україні та за її межами.

Навчання студентів на медичному факультеті триває 6 років. Протягом п'яти років студенти опановують медико-біологічні, фізико-хімічні, суспільно-культурологічні, теоретичні та клінічні дисципліни. Шостий рік відведено для первинної спеціалізації - субординатури. Після закінчення вузу спеціалізація продовжується на факультеті післядипломної підготовки лікарів протягом 1-1,5 року. Випускники інтернатури отримують сертифікат лікаря-фахівця за спеціальностями: терапевт, педіатр, акушер-гінеколог, хірург, рентгендіагност, лікар сімейної медицини.

Навчальний процес на факультеті забезпечується висококваліфікованими спеціалістами - вченими та практичними лікарями. Ми пишаємося тим, що серед фундаторів та активних працівників медичного факультету нашого університету можемо назвати такі відомі імена, як: доктори наук, професори Заїченко Л.І., Бут Н.І., Караванов А.Г., Рябов К.П., Слишко В.М., Хенкін В.Л., член-кореспондент АМН Бакшеев М.С. Серед лікарів-практиків, які згодом отримали вчені ступені, слід згадати наших земляків: професора Фединця О.В., доцентів Булецу В.І., Біцка Ю.М., Микуланинця С.М., старшого викладача Добоша С.І., асистентів Керекеша Ф.С., Петрецького П.П. Студентам читали курси лекцій відомі вчені, такі як академік АМН СРСР Філатов В.П. з Одеси, професор Глухенький Т.Т. зі Львова, професор Даль М.К. з Києва, професор Фішер Е.М. з Одеси та інші. Понад 270 спеціалістів викладали на медичному факультеті, з них більше 70 - доктори медичних наук, професори, 137 - кандидати медичних наук, доценти.

Чималих зусиль до справи підготовки висококваліфікованих лікарів докладали декани медичного факультету, кожним з них вписана своя сторінка в історію становлення та розвитку факультету. Це доцент Рогаль І.Г. (1945-1946), доцент Євдокімов П.А. (1946), доцент Краснопольська Н.М. (1946-1947), доцент Кудієнко І.М. (1947-1949), професор Кушко В.М. (1949-1951), професор Хенкін В.Л. (1951-1953), доцент Мериціков О.Г. (1951-1953), професор Бакшеев М.С. (1956-1959), професор Левкова Н.О. (1959-1961), професор Кишко О.М. (1961-1965; 1971-1974; 1980-1984), доцент Шевчук М.І. (1965-1971), професор Корабельщикова Н.І. (1974-1977), доцент Немеш В.В. (1977-1980), професор Ганич М.М. (1984-1988), доцент Обливач А.В. (1988-1992), доцент Бора В.М. (1992-1999); з 1999 року деканом медичного факультету є професор Русин В.І.

На сьогоднішній день навчання студентів на факультеті забезпечується 141 викладачем: 23 професорами, докторами медичних наук; 70 доцентами, кандидатами медичних наук; 15 асистентами, кандидатами медичних наук і 33 асистентами. 45 випускників нашого факультету стали докторами наук, професорами. Активно проводиться підготовка наукових та педагогічних кадрів через аспірантуру: за 55 років аспірантуру закінчили 47 викладачів, з них 7 стали докторами наук, професорами.

Викладачами і науковцями факультету виконується ряд важливих науково-дослідних тем. За 55 років опубліковано біля 12 тис. наукових статей, випущено 40 монографій і підручників; отримано 40 авторських свідоцтв і патентів, 150 науково-методичних рекомендацій впроваджено в практику закладів охорони здоров'я

Викладачі медичного факультету проводять консультативно-лікувальну роботу не лише в Ужгороді та інших містах області, але і в кожному районі, у найвіддаленіших селах. За 55 років ними проконсультовано 2,5 млн. хворих, зроблено 5 тис. термінових консультативних виїздів, прооперовано 750 тис. хворих. Професор Фатула М.І., доцент Болдижар О.О. приймали участь у ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції.

На факультеті навчається 1070 студентів із різних регіонів України а також країн ближнього та дальнього зарубіжжя. Підготовку фахівців забезпечують колективи 12 кафедр: анатомії людини, оперативної хірургії та гістології; нормальної та патологічної фізіології; біохімії та фармакології; пропедевтики внутрішніх хвороб з курсом фтизіатрії; загальної хірургії; факультетської терапії; факультетської хірургії; дитячих хвороб з курсами реанімації, судової медицини та патологічної анатомії; акушерства та гінекології з курсом шкірних хвороб; гігієни, інфекційних хвороб; неврології та психіатрії; госпітальної хірургії; госпітальної терапії.

Навчальна база факультету: головний корпус, численні відділення обласної, міської, відділкової клінічних лікарень, чотири поліклініки, п'ять диспансерів. Для проведення виробничої практики та інтернатури використовуються всі районні лікарні Закарпатської області, які є багатопрофільними лікувальними закладами.

Факультет із року в рік розширює географію міжнародних наукових та професійних зв'язків із колегами багатьох країн світу. Так, наприклад, за останні роки лекції для студентів-медиків читали професори з Австрії, Німеччини, Франції, США, Угорщини. Викладачі факультету проходили наукове та педагогічне стажування в Японії, Голландії, США, Шотландії. Аналогічне стажування та виробничу практику проходили також наші студенти в США, Греції, Югославії, Угорщині, Словаччині. На факультеті діє студентське наукове товариство, яке об'єднує чисельні кафедральні наукові гуртки. За останні 5 років студентами опубліковано біля 320 наукових статей. Студентами також проводяться спортивні змагання, вечори Гіппократа, КВК. Серед наших студентів є неодноразові переможці університетських спартакіад.

З 1998 року на факультеті почалася підготовка лікарів, які спеціалізуються з медбіоелектроніки, за паралельною другою спеціальністю - "Лікар-інженер по обслуговуванню складної медичної техніки". У цьому році на базі кафедри післядипломної підготовки лікарів медичного факультету утворився новий факультет університету "Факультет післядипломної освіти", який очолює доктор медичних наук, професор Чопей І.В. До його складу увійшли ряд досвідчених викладачів медичного факультету: доценти Сочка А.А., Долгош М.Ю., Адамчук В.С., Корабельщикова М.О., Рудакова С. О. та ін.

Гордістю факультету є випускники, які сьогодні очолюють ряд провідних науково-медичних закладів, серед них: професор Логай І.М. (директор Одеського НДІ очних хвороб ім. Академіка Філатова), академік АМН Росії Циб А.Ф. (директор НДІ онкології і радіології у м. Обнінську, Росія), почесний академік вищої школи Моцич П.С. (зав. кафедри госпітальної педіатрії Київського державного медичного університету) та інші.

КОРОТКІ ВІДОМОСТІ ПРО КАФЕДРИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УЖГОРОДСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА ЇХ ЗДОБУТКИ ЗА ОСТАННІ П'ЯТЬ РОКІВ

**КАФЕДРА АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ,
ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ГІСТОЛОГІЇ**
Завідувач кафедри: доктор медичних наук,
професор ГОЛОВАЦЬКИЙ Андрій Степанович

Члени кафедри: доцент ГОЛОВІНСЬКА Лідія
Костянтинівна, доцент ПОПОВИЧ Файна
Аристархівна, доцент ПАЛАПА Василь
Йосипович, доцент ДОБРЯНСЬКА Еріка
Степанівна, доцент АЛЕКСЕЄВ Олег
Миколайович, доцент ВАЙНАГІЙ Ольга
Михайлівна, к.б.н., асистент РОСОЛА Тетяна
Федорівна, к.м.н., асистент КОЧМАРЬ Михайло
Юрійович, к.м.н., асистент МІГЛЯС Володимир
Георгійович, асистент ГЕЦКО Олександр
Іванович, асистент ТРИКУР Мирослав Юрійович,
завідуюча анатомічним музеєм ЗАВАДСЬКА Рена
Іванівна.

Старші лаборанти: ЯЦКО Павло Людвигович,
КАЛИНСЬКА Галина Борисівна, ДУБРОВІНА
Світлана Іванівна.

Кафедра анатомії людини створена у 1945 році. У 1981 р. до неї був приєднаний курс оперативної хірургії та топографічної анатомії, а у 1983 р. – курс гістології, цитології та ембріології. Першими завідувачами кафедри були доценти Євдокімов П.А., Бабич А.І., професор Заїченко І.Л. З 1948 р. протягом 21 року кафедрою завідував професор Бут Н.І., а з 1969 по 1980 рр. – доцент Шевчук М.І. З 1980 р. кафедрою очолює професор Головацький А.С.

На кафедрі студенти засвоюють три фундаментальні морфологічні дисципліни. Студенти перших двох курсів медичного і біологічного факультетів а також фізкультурного відділення вивчають анатомію і гістологію людини. Студенти 3 і 4 курсів медичного факультету на курсі оперативної хірургії набувають теоретичних знань з топографічної анатомії і оперативної хірургії, оволодівають основними практичними навичками проведення оперативних втручань.

Колектив кафедри постійно працює над удосконаленням своєї навчально-методичної роботи. Для студентів створено всі умови для навчання у спеціалізованих аудиторіях, студенти забезпечені необхідними анатомічними і гістологічними препаратами, підручниками та іншою методичною літературою. На кафедрі функціонує анатомічний музей з унікальними препаратами, діють три студентські наукові гуртки. Студенти – науковці виступають на наукових конференціях, приймають участь в олімпіадах, отримують призові місця.

Колектив кафедри досліджує особливості морфофункціональних параметрів лімфоїдних органів в умовах норми, патології та при впливі на організм антигенів і фізичних факторів. Вивчаються особливості розвитку і становлення топографії судинного русла і внутрішніх органів в процесі онтогенезу.

Основні наукові здобутки кафедри за останні 5 років: опубліковано в журналах і збірниках 118 наукових робіт; захищено 5 кандидатських дисертацій; випущено 11 методичних розробок. Виконуються 2 докторські та 4 кандидатські дисертації. Професором Головацьким А.С. як головою редколегії випущено 10 номерів фахового журналу “Науковий вісник Ужгородського університету”, серія “Медицина”.

* * *

**КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ
ФІЗІОЛОГІЇ**
Завідувач кафедри: доктор біологічних наук,
професор ФЕКЕТА Володимир Петрович

Члени кафедри: доцент ОБЛИВАЧ Анатолій
Володимирович, доцент РАЙКО Олена Юрївна,
доцент ЗАЯЧУК Ілля Петрович, асистент
ЩОБАК Олександр Іванович, асистент КІВЕЖДІ
Клара Берталонівна, асистент САВКА Юлія
Михайлівна.

Старші лаборанти: БУМБА Зіновій Іванович,
БРАНДІС Чілла Адальбертівна.

Кафедра заснована в 1946 році. Організатором та першим її завідувачем був доцент Мершиков О.Г. З 1954 р. по 1969 р. кафедрою патологічної фізіології та фармакології очолювали професор Голіцинська Н.І. та доцент Налігацька А.В. У 1969 р. була створена кафедра нормальної та патологічної фізіології, яку з 1969 по 1998 рр. позмінно очолювали доцент Обливач А.В. та доцент Ясенчак С.А. З 1998 року кафедрою керує професор Фекета В.П.

Кафедра забезпечує викладання нормальної фізіології на 2 курсі медичного факультету, патологічної фізіології на 3 курсі медичного факультету, фізіології людини і тварин на 3-му курсі біологічного факультету (стаціонар) та на 4-5 курсах заочного відділення цього ж факультету.

За останні роки зміцнилося матеріальне забезпечення кафедри. На її базі створено комп'ютерний клас, укомплектований сучасною обчислювальною технікою. В педагогічному процесі та науковій діяльності кафедри широко застосовуються інформаційні ресурси мережі Internet.

Основні наукові інтереси кафедри: дослідження екстракардіальних механізмів кровообігу, зокрема, гемодинамічної мікронасосної функції скелетних м'язів; розробка нового діагностичного методу оцінки скоротливої функції міокарда за даними спектральної фонокардіографії, клініко-фізіологічне обґрунтування класифікації центральної гемодинаміки за типами саморегуляції кровообігу, розробка методів оцінки порушень кислотно-лужного гомеостазу, вивчення патогенезу шоківих станів.

Викладачі кафедри приймають активну участь у національних та міжнародних конференціях, друкуються у науковій періодиці. За останні 5 років опубліковано 36 наукових робіт, отримано патент на винахід, випущено два підручники з нормальної та патологічної фізіології. На кафедрі виконувалися дослідження за грантом Міжнародного наукового фонду ім. Д.Сороса (№ MVX-200). За наукові досягнення завідувач кафедри Фекета В.П. обраний дійсним членом Нью-Йоркської академії наук, його біографію включено у престижний Міжнародний біографічний довідник "Who's Who in the World". У 1999 році асистентом кафедри Щобак О.І. захищена дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук.

* * *

КАФЕДРА БІОХІМІЇ ТА ФАРМАКОЛОГІЇ
Завідувач кафедри: доктор біологічних наук,
професор ФАБРІ Золтан Йозефович

Члени кафедри: ГРИГА Іван Васильович,
доцент КОЧЕРГАН Володимир Михайлович,
доцент Макарова Г.О., доцент РОСТОКА Лариса
Михайлівна, асистент РЕШЕТАР Олександр
Іванович.

Кафедра біохімії та фармакології була створена у 1945 році. За ці роки кафедрою керували : професор Кушко В.М., профеор Курішко А. М., доцент Хоролець В.І., професор Пашенко О.Ю., професор Турияниця І.М., професор Фабрі З.Й. Викладання фармакології розпочалося у 1948 році доцентом Петровським А.П., який був запрошений із Львівського медичного інституту. Вагомий внесок у розвиток кафедри вніс професор Пашенко О.Ю., який очолював кафедру на протязі майже 30 років і створив відому на Україні школу біохіміків.

Наукові дослідження проводилися у напрямку пошуку подолання йодної недостатності, вивчення гіпофізарно-тиреоїдного статусу організму людини і тварин та його впливу на обмін пептидів та амінокислот в еволюційному та екологічному аспектах. В останні роки колектив кафедри працює над темою "Розробка та впровадження нових методів йод-фторної профілактики", що буде сприяти оздоровленню людей, підвищенню продуктивності сільськогосподарських тварин.

Результати наукової діяльності колективу кафедри опубліковані у багатьох монографіях, наукових статтях як в Україні, так і за кордоном. За останні 10 років видано 3 монографії, 8 навчальних посібників, 6 методичних посібників, одержано 3 авторські свідоцтва, надруковано понад 300 статей. Кафедра експонувала свої досягнення на ВДНГ в Москві та Києві і одержала бронзову медаль.

Вагомим є внесок кафедри у підготовці науково-педагогічних кадрів: підготовлено 10 докторів та більше 50 кандидатів наук.

У плані навчальної роботи колектив кафедри проводить викладання курсу біохімії для студентів II курсу медичного та біологічного факультетів курсу фармакології для студентів III курсу медичного факультету, курсу екологічної та загальної токсикології для студентів-хіміків.

Колектив кафедри систематично приймає участь у роботі різних закладів охорони здоров'я області. Регулярно надаються наукові та методичні консультації лікарям та спеціалістам з різних галузей біології та медицини, співробітникам інших кафедр, наукових установ та лабораторій. Професор Фабрі З.Й. є головою товариства клініко-лабораторної діагностики, членом редколегії республіканського журналу "Лабораторна діагностика" та заступником Голови редколегії журналу "Науковий вісник Ужгородського університету", серія "Медицина".

* * *

КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ З КУРСАМИ РЕАНІМАТОЛОГІЇ, ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ

Завідувач кафедри: кандидат медичних наук, доцент БОРА Василь Михайлович

Члени кафедри: доцент КУЧЕРУК Володимир Васильович, доцент БІЛАК Володимир Михайлович, доцент СИМУЛИК Володимир Дмитрович, доцент ЛЯШЕНКО Нінель Павлівна, доцент АНТОНЕНКО Валентина Павлівна, асистент МАЛЬОВАНИК Наталія Георгіївна, асистент КУРАХ Дарина Йосипівна, асистент ТОМЕЙ Андріан Іванович, асистент АНДРАШКО Неля Юрійівна, асистент РУСАНОВСЬКА Ольга Володимирівна, асистент ФЕДОР Андрій Іванович, асистент МАШКА Володимир Юлійович. Старші лаборанти: НАГЛОВА Алла Василівна, ІЖИК Наталія Іванівна.

Кафедра дитячих хвороб була організована в січні 1950 р., її очолював доцент Вайнер Я.З., випускник Одеського медичного інституту, учасник Великої Вітчизняної війни. Створена кафедра проіснувала як самостійна одиниця до 1952 р., а потім, внаслідок реорганізації кафедр на факультеті, приєднувалась в якості курсу дитячих хвороб до різних кафедр. В 1981 р. наказом Мінвузу вищої та середньої освіти УРСР була створена кафедра дитячих хвороб з курсами патанатомії та судової медицини, яку до 1997 року очолювала доктор медичних наук, професор Єфімова Л.К. З 1997 р. кафедру очолює доцент Бора В.М., заслужений лікар України.

На кафедрі проходять навчання студенти 2, 3, 4, 5 та 6 курсів з курсів пропедевтики дитячих хвороб, факультетської педіатрії, госпітальній педіатрії, дитячої інфекції, реаніматології, патологічної анатомії та судової медицині. Кафедрою підготовлено та випущено: монографії – 4, методичні посібники та розробки – 26.

Науковою проблематикою кафедри є питання діагностики і лікування рецидивуючих та хронічних захворювань бронхо-легеневої системи у дітей, а також вивчення захворювань шлунково-кишкового тракту. По науковій тематиці кафедри захищено 3 кандидатські дисертації та 3 дисертації знаходяться в стані підготовки до захисту, друкованих статей біля 400.

Лікувальна робота проводиться згідно із спільним планом роботи кафедри з управлінням охорони здоров'я на базі міської дитячої лікарні, інфекційного відділення ЦМКЛ, а також на базі реанімаційних відділень ОКЛ, ЦМКЛ та МДЛ. Доцентами та асистентами проводиться консультативна та лікувальна робота в відділеннях клінічних баз, а також шляхом планових виїздів в райони області. Курсами патологічної анатомії та судової медицини надається допомога практичній охороні здоров'я у вигляді проведення секцій, виготовлення та консультацій мікропрепаратів.

Кафедра має міжнародні зв'язки з науковцями Дебреценського, Будапештського та Кошицького медичних університетів.

* * *

КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ` ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ З КУРСОМ ТУБЕРКУЛЬОЗУ

Завідувач кафедри: доктор медичних наук, професор АРХІЙ Емілія Йосипівна

Члени кафедри: професор ГАНИЧ Оксана Миколаївна, професор ШИМКО Едуард Павлович, доктор медичних наук СІКСАЙ Людмила Теодорівна, доцент ВАЙС Василь Михайлович, доцент ВІЩАК Володимир Елекович, доцент БОНДАРЕНКО Володимир Васильович.

Старші лаборанти: КОВАЛЬ Валентина Юрійівна, ЯНОЧКО Надія Михайлівна, СУШИЧ Тетяна Гаврилівна

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб вводить студента в терапевтичну клініку, навчає його "діагностиці" та "семиотиці", як окремим розділам медичної науки і починає формувати клінічне мислення майбутнього лікаря.

Історія кафедри тісно переплітається з історією медичного факультету. Започаткував кафедру в 1948р. професор Слишко В.М., який займався вивченням ендемічного зобу на Закарпатті.

З 1957р. по 1975р. кафедру очолював професор Туркельтауб М.С., який був одним із засновників розвитку курортології в нашій області. Він виховав цілу плеяду учнів-науковців, зокрема, серед них 4 професори.

З 1975р. по 1981 р. кафедрою керувала професор Пашенко С. І., фтизіатр за фахом, яка займалася епідеміологією туберкульозу в Закарпатті.

З 1981р. по 1997р. кафедру очолювала професор Ганич О.М., гастроентеролог за фахом. Вона створила відому в Україні школу гастроентерологів та організувала при кафедрі НДІ фітотерапії, яким керує і сьогодні. Ганич О.М. підготувала 5 докторів та 14 кандидатів медичних наук. З 1997 року кафедрою керує професор Архій Е.Й., яка продовжує багаті наукові та педагогічні традиції кафедри.

Навчальна робота проводиться кафедрою зі студентами II і III курсу з пропедевтики внутрішніх хвороб, IV курсу – з фтизіатрії, VI курсу - з гепатології, фітотерапії, фтизіатрії. Крім того, на кафедрі читається лекційний курс з медичної деонтології для студентів II курсу.

Сфера наукових інтересів кафедри традиційно присвячена вивченню впливу довкілля на організм людини, зокрема, органи травлення і органи дихання, профілактику захворювань і нетрадиційне лікування.

Серед наукових здобутків кафедри - 12 монографій, 403 публікації, 84 авторських винаходів та аспірантські і студентські наукові роботи, які отримали призові місця, а одна з них нагороджена грамотою Президії Національної Академії наук України.

Лікувально-консультативна робота проводиться викладачами кафедри на базі обласного гастроентерологічного диспансеру, відділень ВКЛ ст. Ужгород, обласного протитуберкульозного диспансеру (клінічні обходи хворих, консультації, консилиуми, ургентні та планові виїзди в райони області, клінічні та клініко-патологоанатомічні конференції тощо).

* * *

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

Завідувач кафедри: доктор медичних наук, професор СИМОДЕЙКО Андрій Андрійович

*Члени кафедри: доцент ФІЛІП Степан Степанович, доцент ОБВАДІЙ Вільгельм Іванович, доцент ШИМОН Василь Михайлович, доцент ФАЛЬБУШ Ольга Олександрівна, доцент БОРА Катерина Василівна, доцент БОЛДИЖАР Олександр Олександрович, асистент ПАНТЬО Валерій Іванович, асистент БРИНЗЕЙ Олександр Іванович, асистент ФЕДАСКО Іван Олександрович, асистент ЯЦИНА Юрій Юрійович.
Старші лаборанти: БАЧИНСЬКА Віта Василівна, ШМАНЬКО Олександр Павлович.*

Кафедра загальної хірургії створена в 1976 році після реорганізації кафедри загальної і госпітальної хірургії. З 1976 по 1980 кафедрою завідував доцент Плахотнюк В.Я., з 1980 по 1987 - професор Котелянський Л.О., а з 1987 року завідувачем кафедри є професор Симодейко А.А.

На кафедрі загальної хірургії читаються 4 курси: загальної хірургії, травматології та ортопедії, очних хвороб та медицини катастроф.

З кожного курсу підготовлені робочі програми та методичні розробки, методичні посібники. За останні роки викладачами кафедри видано понад 25 методичних розробок, посібників з окремих курсів, циклів. В 1999 році видано підручник "Загальна хірургія" (співавтор професор Симодейко А.А.). Крім того в навчальний процес запроваджені такі активні форми навчання студентів, як проблемні лекції, ситуаційні задачі, навчальні ділові ігри, тестовий контроль. У розпорядженні кафедри є комп'ютери, що дає можливість використовувати в навчальному процесі комп'ютерні програми. Кожен викладач кафедри забезпечений учбовою кімнатою з відповідним методичним оснащенням для проведення занять.

Пріоритетними науковими дослідженнями на кафедрі є вивчення ефективності використання лазера в хірургії, травматології, офтальмології, хірургічній андрології; розробка нових патогенетичних методів лікування перитонітів, патології судин нижніх кінцівок при цукровому діабеті, дегенеративно-дистрофічних процесів суглобів, запальних процесів в офтальмології. На кафедрі створена і працює лабораторія лазерної терапії.

Співробітниками кафедри захищено 2 докторські і 2 кандидатські дисертації. Працівниками кафедри опубліковано більше 155 наукових праць, вони є співавторами 4-х монографій, 8 патентів; авторами понад 48 рацпропозицій, які реалізовані в клініці. Професор Симодейко А.А. є автором 4 оригінальних методик операцій на нирках та сечостатеви́х органах. Вчені кафедри неодноразово виступали на міжнародних конгресах, конференціях. Подальше формування наукових кадрів забезпечується наявністю на кафедрі аспірантури, клінічної ординатури.

Співробітники кафедри проводять активну роботу по наданню та вдосконаленню спеціалізованої медичної допомоги населенню області. Завідувач кафедри та завідувачі курсів керують спеціалізованими клініками, обласними науковими товариствами. Щорічно співробітники кафедри виконують понад 650 операцій, консультують понад 4000 хворих в поліклініці, 1000 - у відділеннях лікарень. Вони є ініціаторами впровадження в клінічну практику багатьох нових методик діагностики та лікування.

* * *

КАФЕДРА ГІГІЄНИ, ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ, НЕВРОЛОГІЇ ТА ПСИХІАТРІЇ

**Завідувач кафедри: кандидат медичних наук,
доцент СМОЛАНКА Володимир Іванович**

Члени кафедри: доцент ЛАВКАЙ Іван Юрійович, професор БУЛЕЦА Богдан Антонович, доцент ТУРЯНИЦЯ Сергій Михайлович, доцент КРАВЧЕНКО Іван Андрійович, доцент ФЕРА Олександр Васильович, доцент МИКИТА Христина Іванівна, доцент КАЧАЛА Лариса Олександрівна, асистент ПАЛКО Аліса Іванівна, асистент КОГУТИЧ Антон Іванович, асистент КІШ Павло Павлович, асистент УДОД Сергій Вікторович, асистент КОРОТКОВА Валентина Володимирівна.

Старші лаборанти: БЕНЦА Тетяна Йосипівна, КРАВЧУК Марія Миколаївна, ЛІТВІНОВА Людмила Олександрівна.

Кафедра існує з 1949 року. Завідувачами кафедри були: доцент Подражанський А.С., доцент Ластовецький В.В., доцент Травінська М.О., доцент Пушкаренко Г.Д., доцент Палфій М.Ю., доцент Дворцин П.Б., професор Булеца Б.А., професор Пашенко С.І., з 1988 р. по 2000 р. – доцент Лавкай І.Ю. Нині кафедрою завідує доцент Смоланка Володимир Іванович.

Навчальна робота проводиться зі студентами 3-4 курсів з таких дисциплін: загальна гігієна, соціальна медицина, організація охорони здоров'я, інфекційні хвороби, неврологія, психіатрія, нейрохірургія, епідеміологія, алкоголізм і наркоманія. По методичній роботі на кафедрі Розроблені методичні посібники з методичної роботи на кафедрі з усіх дисциплін, виготовлені кінофільми, слайди, таблиці.

Клініка нейрохірургії оснащена комп'ютерними томографами, операційним нейрохірургічним мікроскопом, транскраніальним доплерографом, апаратом для ультразвукового дослідження з можливістю дуплекс-сканування, апаратом для мікрохірургічної коагуляції, електроенцефалографом, мікрохірургічним інструментарієм, що сприяло висуненню її на передові позиції в Україні.

Наукова робота присвячена вивченню цереброваскулярної патології Карпатського регіону, хірургічному лікуванню ішемічних та геморагічних інсультів, мікрохірургії базальних пухлин головного мозку, проблемам вірусного гепатиту, СНІДу, і лептоспірозу, фізичного розвитку дітей, підлітків та харчуванню студентів, виявленню кліматичних і антропогенних факторів довкілля та їх впливу на стан здоров'я дорослого та дитячого населення Закарпаття.

Співробітниками кафедри видано 6 монографій, захищено 3 і підготовлено 2 докторські і 22 кандидатські дисертації, отримано 3 патенти, за останні роки опубліковано більше 500 наукових робіт. Професор Булеца Б.А. увійшов у світову енциклопедію "Хто є хто", він є членом Європейської комісії по вивченню цереброваскулярної патології. Колективом виконано ряд наукових договорів і налагоджені міжнародні зв'язки з клініками Америки, Росії, Чехії, Словаччини, Австрії, Великобританії. Результати досліджень опубліковані і доповідались на міжнародних конгресах, з'їздах, симпозіумах.

Співробітниками клінік регулярно проводяться консультативні прийоми і обходи хворих, клінічні розбори, консиліуми. Професор Булеца Б.А. та доценти Лавкай І.Ю., Туряниця С.М., Смоланка В.І. є головами науково-медичних товариств області, беруть участь в роботі атестаційної комісії, впроваджують наукові досягнення в практику охорони здоров'я. Доцентом Смоланкою В.І. виконуються складні оперативні втручання з приводу пухлин головного та спинного мозку, остеохандрозу, стенозу хребетного каналу, геморагічних інсультів і аневризм головного мозку, ішемічних порушень мозкового кровообігу.

* * *

КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ХІРУРГІЇ

**Завідувач кафедри: доктор медичних наук,
професор ШЕРЕМЕТ Петро Федорович**

Члени кафедри: професор ТЕЛИЧКО Федір Федорович, професор ГОРЗОВ Іван Петрович, доктор медичних наук, доцент РІШКО Василь Васильович, доцент КРИВАНІЧ Дмитро Васильович, доцент ЯЗИКОВ Олександр Сергійович, доцент - ПОТАПЧУК Анатолій Мефодійович, асистент ВОРОНИЧ Мирослав Васильович, асистент ШПРЯХА Ярослав Степанович.

Старший лаборант: ДАНИЛО Вікторія Михайлівна.

Кафедра факультетської хірургії була заснована в 1952 році. Першим завідувачем кафедри був професор Фединець О.В.(1952-1956). Пізніше кафедрою керували доцент Бічко Ю.М. (1956-1959),

доцент Ісаєв П.А. (1959-1966), доцент Тарапон Ю.Г. (1996-1978), професор Долгош С.С. (1978-1999). З 1990 року кафедру очолює професор Шеремет П.Ф.

До складу кафедри входять 3 курси: курс рентгенодіагностики (зав. курсом проф. Теличко Ф.Ф.), курс дитячої хірургії (зав. курсом д.м.н. Рішко В.В.), курс стоматології (зав. курсом д.м.н. Горзов І.П.).

Кафедра забезпечує навчання студентів 3-го курсу – рентгенодіагностика; студентів 4-го курсу – факультетська хірургія, стоматологія, променева діагностика; 5-го курсу – дитяча хірургія; 6-го курсу – хірургічні хвороби.

Всі працівники кафедри займаються науковою роботою в рамках загально-факультетської програми – “Здоров’я людини”, зокрема, проблемою детоксикації організму при хірургічних хворобах. За останні 5 років співробітниками кафедри захищена докторська дисертація, підготовлена до захисту докторська дисертація, захищені 2 кандидатські дисертації. Видано 4 монографії, запатентовано 19 винаходів, видано 18 методичних розробок та рекомендацій, опубліковано понад 250 наукових статей.

Лікувальну роботу працівники кафедри проводять у відділеннях міської клінічної лікарні. Щорічно проводяться біля 600 операцій, проводяться клінічні розбори, патологоанатомічні конференції, консилиуми, науково-практичні конференції, консультації хворих в інших відділеннях.

* * *

КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

Завідувач кафедри: доктор медичних наук, професор ФАТУЛА Михайло Іванович

Члени кафедри: доктор медичних наук ГАНИЧ Тарас Михайлович, доцент ШЮТЕВ Михайло Михайлович, доцент ЛАЗОРИК Михайло Іванович, доцент КІШКО Олександр Степанович, доцент РІШКО Олександр Адальбертович, доцент ЛЕМКО Ольга Іванівна, доцент СВИСТАК Василина Василівна, асистент БЛЕЦКАН Мирослава Михайлівна.

Старші лаборанти: КУХАР Марія Вікторівна, ПІТЮЛИЧ Вікторія Михайлівна.

Кафедра заснована в 1954 році. Першим завідувачем кафедри був відомий на Закарпатті лікар асистент Добош С.І. (1954-1958). В подальшому кафедрою завідували: професор Марантіді Г.Є. (1958-1969), професор Мельник І.О. (1969-1979), а з 1979 по теперішній час кафедрою завідує професор Фатула М.І.

На кафедрі проходять навчання: студенти 2 курсу (патентознавство), 4 курсу (факультетська терапія з курсами: фізіотерапія, лікувальна фізкультура та спортивна медицина, фітотерапія), 6 курс (внутрішні хвороби, клінічна імунологія та алергологія).

Протягом останніх 5 років на кафедрі видано більше 30 видань навчально-методичної літератури, зокрема, навчальні посібники з грифом Мінвузу освіти та науки України (фітотерапія, кардіоміопатія, синдроми та симптоми при захворюваннях внутрішніх органів), методичні розробки з кардіології, нефрології, пульмонології, гастроентерології, лікувальної фізкультури та спортивної медицини.

Всі працівники кафедри займаються науковою роботою в рамках загальнофакультетської програми “Здоров’я людини”. Останні 10 років на кафедрі виконується комплексна тема з кардіології, зокрема, по гіпертонічній хворобі та ішемічній хворобі серця та їх взаємозв’язку з факторами зовнішнього середовища; по гастроентерології (вплив малих доз радіації на організм людини). За останні 5 років захищена докторська дисертація (Ганич Т.М.), 2 кандидатські дисертації (Свистак В.В., Блецкан М.М.). Видано 4 монографії: Ганич Т.М. Радіація, здоров’я, радіопротекція. - Ужгород, 1996; Лазорик М.І. Метод кількісної оцінки стану клітин крові при бальнео- і рефлексотерапії та медикаментозному лікуванні. - Ужгород, 1998; Лемко О.І. і співавт. “Монографія по спелеотерапії”, яка видана НВО “Реабілітація”; Фатула М.І. і співавт. Навколишнє середовище і здоров’я.-Будапешт, 1997. Запатентовано 7 винаходів, опубліковано понад 80 робіт. Співробітники кафедри виступали на міжнародних конференціях та з’їздах.

Лікувальну роботу працівники кафедри проводять в Ужгородській центральній міській клінічній лікарні, яка має 5 відділень терапевтичного профілю. Кафедральні працівники проводять консультації, обходи, клінічні розбори, консилиуми, приймають участь в клінічних та патолого-анатомічних конференціях.

Кафедра має тісні творчі зв’язки з інститутом кардіології ім. Мясникова О.Л. (Москва), Київським інститутом кардіології ім. М.Д. Стражеско, Дебреценським університетом (Угорщина). Ці взаємозв’язки допомагають у науковій роботі кафедри.

* * *

КАФЕДРА АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

**Завідувач кафедри: доктор медичних наук,
професор МАЛЯР Василь Андрійович**

Члени кафедри: професор ГАНИЧ Михайло Михайлович, доцент КАЛІЙ Василь Васильович, доцент КОРСАК Валерій Васильович, доцент РОЗУМИК Ігор Іванович, доцент ХАЦА Іван Іванович, асистенти ПОП Федір Петрович, Корчинська Оксана Олександрівна.

Старші лаборанти: ГЕРЗАНИЧ Святослав Омелянович, КАЧАЛА Тарас Михайлович, ШАНДРА Мар'яна Іванівна.

Кафедра організована у 1950 році. Очолювали кафедру: професор Бакшеев М.С. (1950-1959), професор Рембез І.М.(1959-1964), професор Ганич М.М. (з 1964 – 2000 р.). З 2000 р. кафедру очолює професор Маляр В.А.

Кафедра забезпечує викладання акушерства, гінекології та дерматовенерології. Клініка розташована на базах акушерсько-гінекологічного відділень Ужгородської обласної та міської клінічних лікарень, гінекологічного відділення обласного диспансеру, шкірно-венеричного диспансеру - всього 300 ліжок. На практичних заняттях і лекціях висвітлюються сучасні досягнення акушерсько-гінекологічної науки. Значна робота провидиться по удосконаленню та впровадженню нових, ефективних форм навчання. Зокрема, було видано 10 навчальних посібників і 30 методичних рекомендацій з актуальних проблем акушерства і гінекології, що сприяє кращій фаховій підготовці спеціалістів-лікарів. Щороку на клінічній базі кафедри проходять навчання 580 студентів IV-VI курсів медичного факультету.

Всі викладачі кафедри беруть участь у проведенні організаційно-методичної та лікувально-консультативної роботи в підшефних районах області. Професор Ганич М.М. очолює обласне науково-практичне товариство акушерів-гінекологів.

З перших же років існування члени кафедри акушерства і гінекології активно включилися у вивчення міжкафедральної наукової теми: "Вплив патології ендемічного зобу на перебіг вагітності". Подальші напрями наукової роботи - це розробка проблеми регуляції родової діяльності, лікування масивних акушерських кровотеч, пізніх гестозів, раку матки. Особливо плідно працює колектив кафедри по пошуку нових методів діагностики та лікування кандидозних уражень у жінок.

Всього членами кафедри випущено 10 монографій, 8 збірників наукових праць, опубліковано більше 450 наукових статей, захищено 3 докторські дисертації та 11 кандидатських дисертацій, зроблено 50 доповідей на республіканських та міжнародних наукових форумах. Понад 450 наших випускників тепер працюють лікарями акушерами-гінекологами в різних куточках України та за її межами.

* * *

КАФЕДРА ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

**Завідувач кафедри: доктор медичних наук,
професор РУСИН Василь Іванович**

Члени кафедри: професор КОВАЛЬЧУК Іван Олександрович, доцент МИКИТА Андрій Іванович, доцент ПЕРЕСТА Юрій Юрійович, доцент ПАЦКАНЬ Богдан Михайлович, доцент БІЛЯК Степан Томович, доцент КОРСАК Вячеслав Васильович, доцент ТРОМПАК Омелян Михайлович, доцент РІШКО Наталія Миронівна, доцент ПЕТАХ Ласло Яношевич, доцент ЧОБЕЙ Степан Михайлович, доцент РУСИН Андрій Васильович, асистент ДОБРОЖАНСЬКА Ірина Андріївна, асистент Рішко Марія Федорівна.

Старші лаборанти: КОВАЧ Віталій Володимирович, УВАРОВ Павло Валерійович.

Кафедра госпітальної хірургії створена 1 вересня 1948 року і стала першою хірургічною кафедрою на медичному факультеті. Першим завідувачем кафедрою був професор, доктор медичних наук Караванов П.Г., який очолював кафедру до 1953 року. В подальшому завідували кафедрою професори Хенкін В.Л., Фединець О.В., доцент Бізіля М. О., професори Полажинець М.М., Ковальчук І.О. В теперішній час кафедрою керує професор Русин В.І.

На кафедрі проводиться викладання таких дисциплін: госпітальна хірургія, урологія, онкологія та отоларингологія. Під керівництвом професора Русина В.І. кафедра спеціалізується на таких важливих і актуальних напрямках, як гепатобіліарна хірургія, портальна гіпертензія, судинна хірургія та судинна неврологія.

За останні 5 років працівниками кафедри опубліковано 6 монографій, 200 наукових статей, отримано 30 патентів на винаходи, захищено 7 кандидатських дисертацій і виконуються 4 докторські дисертації.

Протягом 50 років кафедрою госпітальної хірургії підготовлено більше ніж 5 тисяч студентів за спеціальністю лікувальна справа. З 1998 року кафедра відповідає за підготовку інтернів з спеціальності хірургія.

Сьогодні на клінічних базах кафедри використовуються найсучасніші методи діагностики: комп'ютерна томографія, ангиографія, ультразвукова сонографія, інтракраніальна доплерографія, реовасографія, ендоскопія, лапароскопія і інші.

Співпрацівники кафедри виступали на світових та європейських міжнародних форумах та з'їздах в Москві, Відні, Мадриді, Лісабоні, Будапешті, Банській Бистриці, Дубаї, Акапулько (проф. Русин В.І., проф Ковальчук І.О., доц. Микита А.І., доц. Корсак В.В., доц. Переста Ю.Ю., доц. Русин А.В.).

Викладачі кафедри виконують великий обсяг лікувально-консультативної роботи в хірургічному, урологічному, судинному, детоксикаційному та і інших відділеннях ОКЛ та лікувальних закладах області.

* * *

КАФЕДРА ГОСПІТАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ

Завідувач кафедри: доктор медичних наук, професор КИШКО Микола Максимович

Члени кафедри: професор РІШКО Микола Васильович, доцент МАКСИМОВ Сергій Дмитрович, доцент ГОЛУБКА Тетяна Василівна, доцент ЛІНЧЕВСЬКА Світлана Олександрівна, доцент БИЧКО Михайло Васильович, доцент ІВАНЧО Ернест Степанович, доцент ПІЧКАР Йосип Іванович, доцент КОГУТИЧ Іван Іванович, доцент МАНТО Ірена Юхимівна, асистент СТРИЖАК Василь Васильович, асистент ПОПОВИЧ Юрій Юрійович, асистент КАШШАЙ Антон Антонович, асистент ЦЬОКА Станіслав Андрійович

Лаборанти: ХАЛАХАН Василина Іванівна, КАЛИНИЧ Ільда Юріївна

Кафедра організована у 1969 році. Організатором і першим завідувачем був доцент Мігунов І.А. З 1975 по 1990 роки кафедрою керувала професор Корабельщикова Н.І., кардіолог за фахом, яка втілила систему лікування хворих інфарктом міокарду в лікарській установи області. З 1990 року кафедрою керує професор Кишко М.М., який продовжує кращі традиції своїх попередників.

Навчальна робота проводиться на 4 курсі з ендокринології, на 5 – з госпітальної терапії, клінічної фармакології, професійних хвороб, на 6 – з внутрішніх хвороб, клінічної імунології та алергології. З цих дисциплін видані методичні розробки.

Сфера наукової діяльності кафедри різноманітна. Працівники кафедри займаються проблемами кардіології, пульмонології, ендокринології. Вони вивчають особливості діагностики та функцію міокарду у хворих на дилатаційну кардіоміопатію, методи лікування хворих на цукровий діабет, діагностику мієлоспластичного синдрому та ідіопатичного фіброзуючого альвеолі ту та ін.

За останні роки на кафедрі видані 2 монографії, захищено 3 кандидатські дисертації, опубліковано 74 статті.

Лікувальна робота проводиться на базі терапевтичних відділень ОКЛ. Працівники кафедри керують лікувально-діагностичним процесом в вищезгаданих відділеннях, приймають участь в консилиумах, виконують ургентну та планову допомогу лікарським установам області.

Медичний факультет Ужгородського державного університету розвивається, покращує свою матеріально-технічну базу, готує висококваліфікованих спеціалістів і з впевненістю крокує у ХХІ століття.

Декан медичного факультету
Ужгородського державного університету:

РУСИН В. І.
доктор медичних наук, професор

Заступники декана:

Вайс В. М.,
кандидат медичних наук, доцент
Максимов С.Д.
кандидат медичних наук, доцент